

over Amtsinndelingen og sætter langt større Kredse i Stedet derfor. Det har ikke undgaaet min Opmærksomhed, og kan ikke let undgaae Nogens, at enhver bestaaende Inddeling, f. Ex. et Amt, har, netop ved at være i længere Tid administreret som en Heelhed, faaet en vis Consistens, som det maaskee kunde falde baade noget betænkkeligt og noget vanskeligt at røkke ved. Jeg troer dog desuagtet, at det maa indrømmes, at Inddelingen i Amter lider af megen Vilkaarlighed, megen Principløshed, og endelig, at den fremfor Alt lider af, at der er saamange Overbestyrelser i Landet, at det ikke er at vente, at et lille Land skulde have saamange udmærkede Mænd, som der udføres, hvis disse Pladser skulle udfyldes rigtig; thi nægtes kan det ikke, at Amtmandsinstitutionen er og har altid været en Institution af overmægtig Indflydelse, og ved hvilken man dog kun alt for ofte har savnet den Dygtighed og Indsigt, som betinger Institutionens Gavnlighed (Ja!). Men den ærede Rigsdagsmand siger, det er netop det Gode ved disse smaa Amter, at Bedkommende der ikke tabe sig i disse smaa Interesser, som han karakteriserede ved et Par Træsko eller et Par Skpr. Rug, men maa svinge sig høiere op og overflue Forholdene, kjende baade disse og Personerne. Ja, jeg troer nu, at De, som kjende Amternes Historie, maae tilstaae, at der sandelig har været Smaalighed nok tilstede i disse Overbestyrelser, at det sandelig har faldet vanskeligt nok at see dem svinge sig saaledes op, som det er omtalt. Jeg troer, at man baade hos Amtmændene og selv hos Amtsraadene har fundet en god Deel netop af den Smaalighed, som den ærede Rigsdagsmand med Rette har meent ikke var ønskelig der; men det forekommer mig, at naar man vil grundlægge en ny Communeordning, maa man holde fast ved, at Communerne gives Selvstændighed, og at man ikke formerer Embedsmændenes Tal, men formindsker det. Nu har det overrasket mig meget, at den ærede Taler har villet finde, at Forslaget netop gif den modsatte Veie af den, han ønsker, det skulde betyde, at det netop skulde skabe Embedsmænd istedetfor at formindste dem; jeg troer, at det ved en roligere Betragtning af Forholdene let

vil sees, hvorliden Føie der er til at antage, at dette vilde blive en Følge af Forslaget; men jeg skal her blive staaende ved Betragtningen om Amtmændene, og da maa jeg tilstaae, at jeg troer, det let kan falde et lille Land som Danmark vanskeligt at finde 6 udmærkede Personligheder til at sætte i Spidsen for disse 6 Landskredse, — det vil falde saa vanskeligt, at det næsten vilde være utroligt, at vi skulde have en saadan Oversflodighed, at vi endog kunde besætte det langt større Antal Amter med saadanne, og dog ligger det i den folkelige Udvikling, at udmærkede Personligheder ville blive dragne frem, og at deres Fremdragning vil være Forudsætningen og Betingelsen for Udviklingens sande Værd og Frugtbarhed.

Den ærede Rigsdagsmand har lagt Vægt paa saadanne Specialiteter som den, at eet Amt kunde være fattigt, et andet rigt, at eet Amt kunde eie Capitaler, et andet skylde dem, og at der vilde fremkalbes Uretfærdigheder, naar de smeltebodes sammen; ja, ganske vist vilde der fremkomme Uretfærdigheder, naar man uden videre gav Capitalerne til det Hele, men jeg vil haabe, at den ærede Rigsdagsmand ikke vil troe, at den Forudsætning enten er ganske vel besøiet for Forslagets Bedkommende, eller at den vil kunne komme til Anvendelse, og jeg kan ikke troe, at han skulde have overseet, at det sandelig dog ikke hører til de vanskeligste, endstige til de umulige Ting at udjævne deslige Forhold. Allerede nu viser vore Amters Historie, at Omdeling, Sammensætning og Afskillelse ikke har været ganske sjelden; man er stundom i vore Forhold gaaet een Veie, stundom en anden, men at det er uretfærdigt, vil vist aldrig enten kunne falde Noget ind, eller være fremkaldt ved Noget, der kunde ligne en Nødvendighed. Jeg skal imidlertid, da jeg anseer Udjevningssmaaden for at være noget altfor Specielt, ikke gaae videre ind derpaa.

Den ærede Rigsdagsmand har derpaa opholdt sig ved Forslagets Bestemmelser om Valgret og Valgbarhed; jeg maa give ham Ret, naar han siger, at en foregaaende Taler har feilet ved at sige, at denne Paragraph var en consequent Gjennemførelse af Grundloven, men alle hans øvrige Betragtninger have overra-